

pa misli da smo slepi. Ti R... bodi pridna, drugačija povema še nekaj od Gradca in Rbnice.

Št. Peter na Medvedovem selom. Dne 6. t. m. smo žalostni spremljali k večnemu počitku velespoštovanega posestnika Franca Verk. Vse časti si je mož kot skrben in dober oče tudi zaslužil. Pokojni je bil 15 let cerkveni ključar ter je kljub temu, da je imel na svojem veleposvetu mnogo skrbi in truda, tudi gledal na blagostanje ter red pri naši Št. Peterski cerkvi. Pokojni je tudi gledal na to, da so se cerkveni godovi kakor naprimer Velika Noč in Petrovo z največjo cerkvi primerno slavnostjo vršili, kar se je pred njegovim cerkvenim ključarstvom le redko zgodilo, ker se je včasih tak žalostno vršilo da je le samo črni cerkvenih oblačil manjkalo. — Sedaj pa, preljubi mi „Stajerc“ poglejva zahvalo našega g. župnika Gomilseka. Se predno se je ta „gospaudek“ k nam preselil, je pokojni kljub temu, da je imel s svojim posestvom mnogo opraviti, gledal na to da se je farško posestvo večidel z njegovo živino in skrbjo tudi obsejalo in v red spravilo. Kako pa sedaj naš „potovalni učitelj“ Gomilsek povračuje ta trud in skrb pokojniku, velikemu mu dobrotniku? — To bodeš jaz Tebi, predragi „Stajerc“ sedaj naznanil: Ker je bil pokojnik velik prijatelj pokojnega g. V. Strmšak, si je izvolil tudi zraven njega pokopan biti, kar se je tudi zgodilo, ker se je naš pridni Franček zato potrudil, brez da bi bil g. župniku naznanil, na kar ga je seveda župnik Gomilsek k sebi poklical ter mu ušesa prav dobro iztrebil. G. župnik, kak dolga pa je Vaša ljubezen? — Le do groba? ali je Kristus tudi učil svoje učence dobrote povračati? Seveda Vam je hudo pri srcu, posebno pa pri mošnji, da Vam ni uboga vdova Verk nasula celi kup kronic za tistih par sežnjev zemlje, kakor je to storila velenjena soproga pokojnega Strmškega, katere Vam je našla lepo svotico kronic za tistih par sežnjev zemlje in še bo mogla baje plačati vsakih 10 let 20 K. Ja ljubi Bog kaj še vse na novo ne pride; ali bomo morali mrtvim še sedaj posestva kupovati? Pokojni pa je že davno zaslužil tisti prostorček, za katerega Vam je tako žal, Vam in Vašemu nikoli polnemu mošnjičku. Ali veste da je Kristus rekel: ne iščite si zakladov, ki jih rja in moli snedo, iščite najprej nebeško kraljestvo, vse drugo vam bo privrženo! Ne derite v bogih ljudi do golih kosti!

Vsevedež domače fare.

Rož na Koroškem, 15. avelana. Četrtri letni shod podružnice „Südmareck“ se je vršil imenitno ob veliki udeležbi. Prostorji gostilne „Leuthner“ so bili natlačeno polni. Ves Rož je prišel in tudi iz sosednih krajev so došli ljubi gostje, zlasti možko pevsko društvo iz Veldna. Načelnik g. Nagl je pozdravil navzoče, posebno žene in dekleta, zastopnike okrožja Zg. Koroško „Südmareck“, razne podružnice, pevsko društvo, pot. učitelja g. Schneider, dež. poslanca Dr. Angerer itd. Spomnil se je pokojnega g. J. Pirker in dr. Hock. Poročilo posnemamo, da je imela podružnica 130 članov; 684 K je odposlala glavnemu odboru. Potem se je volilo g. Nagl, dr. Toritsch, Bernald, Tschek, Unterwetz, Leuthner, Schlathian, M. Paul, P. Hafner v odbor. Potem se je sklenilo napraviti vse korake, da se razdeli podružne knjige med člane, kako dela to „Mohorjeva“ družba. G. Schneider je imel potem lepi, navdušeni govor. Tudi g. poslanec Angerer je govoril o boju za duševno in gospodarsko prostost. Potem se je pričel zabavni del te tako krasno uspele prireditve.

Iz krajine kanibalistov.

(Dopis slovenskega pisatelja.)

„Eja, eja, je mačka breja, Noj v sebi dva Andreja, Je eden žnidar, drug je italje Tretji drži v r... pale.“

Tako se glasi neka, slutim, doslej še nenatisnena pesem, ki se radi svoje neestetične vsebine tudi ne more sklicovati na pravico do javnosti. Vendar pa, ker je dejal celo Kristus: „Poberite kosce, da konca ne vzamejo“, treba je zabeležiti tudi to malenkost, zakaj črez sedem let vse prav pride. — Sedanji dopis prihaja iz

*) Dopis je brezobziren, ali tista puhla slov. „inteligence“, ki se ponosa s pavovim perjem, ga pač zasluži! Spisal je ta dopis mož, katerega ime je zapisano v slov. literaturi!

dežele kanibalistov, torej naj ne pričakuje nihče, da hoče dopisnik prijemati dotičnih prizadetih oseb, — in sicer slučajno dveh Andrejev — z rokavicami. Eden nosi na sebi gospodsko suknjo ter pase ovce in med njimi tudi kozle, neke gori na Pohorju, drugi pa hoče veljati kot vzoren liberalce, ki se ravna po pravilih človekoljuba, kojemu je sveto navodilo: „Selbst leben und auch andere leben lassen“, toda kakor kaže tu nekaj detajlov iz njegovega dejanja in nehanja, pogodili bodo cenjeni čitatelji sami, koliko je vreden v moralnem oziru izmed nju prvi kakor drugi. — Ko poslednji Andrej, ki je slučajno tudi založnik in tiskar, svojega najetega delavca, kateremu je bil za dostavljeno mu gradivo nad 600 gold. dolžan, ni hotel plačati, ko ga je s tem, da mu je pridrževal zaslužek, pripravil do obupa, mu ugonobil zdravje, razdel mirno zakonsko življenje, izpostavil eksistenco vse več nedolžnih glav, broječe rodbine očitnemu poginu, ter onega, ki ga je prosil kakor Boga za težavno prislužene krajcarje, imenoval „znorelega“, pritiral s tem do tega, da si je šel iskat drugega domovja, kjer si je hotel s trdom svojih rok, bodisi tudi z znojem na čelu, pridobiti pošteno svoj vsakdanji kruh, ko je po čudnem naključju uprav po posredovanju „Stajerca“ takšno bivališče tudi našel, napotil se je k drugemu Andreju ter mu najavil svojo nakano, da se namerava izseliti ter po izreku in nasvetu modrega Horacija mirno obdelovati svoje polje daleč proč od mestnih homatij, tedaj je ta drugi Andrej, ki je bil slučajno njegov dušni pastir, pohvalil njegov namen in mu brezplačno napravil izpisek iz krsne knjige, da se zamore dati vpisati ondi, kjer se namerava nastaniti. Kaj pa je storil potem, ko je oni nesrečnež, katerega je pred odhodom od njega še blagoslovil z besedami: „Benedictus te Deo Patris, et Filio et Spiritu sancto!“ odnesel pete in odšel izpred njega? Ovo dokler se je oni nesrečnež pehal na lov za svojo ne rečemo srečo, marveč svoji rodbini primerno eksistenco, kjer je imel čast spoznati figamostvo še nekega odličnjaka, ki čuje na ime France, potrudil se je dotični vzgledni Andrej do žene onega reveža ter jo nadulil zoper soproga tako, kakor napihne dihur svojo žrtev, predno jo požre. Zanetil je on s tem, da je moža imenoval naravnost „brezumneža“ in ženi zabičil, da ga ne sme poslušati, ne ubogati, ogenj sovraštva med dva zakonska, ki gori še sedaj s takim plamenom, da ga ne lepa besede niti dobra dela, skazovana zapuščeni rodbini, ne morejo pogasiti. To je učinil on, namestnik Kristusov, kateremu bi imel biti znan svetopisemski rek: „kar je združil Bog, tega naj ne razdira človek, kateri na prižnici rad govori o štirih poslednjih reči, toda sam pa očitno na nje nikdar ne misli. Tako robati naši ljudje niso, da bi preklinjali vreme — Božjo naredbo — ako jim ne pusti izvrševati kakega dela, toda gospod Andrej je preklel veter, ki mu na praznik vernih duš ni pustil imeti knjige odprte, da bi molil nad grobovi pokojnikov in tako baje kak „krajcar zaslužil“, on ki ima na leto nad 4000 gold. gotovine dohodkov. Enemu izmed svojih faranov je očitno neprestano slabo gospodarstvo, ko mu je pa umrla hčerka, katere zdravljenje ga je stalo nad 100 gold., mu je zaračunal njen pogreb 46 gold.! Drugemu je napravil radi njegovega gmotnega stanja sprječalo uboštva, kjer stoji črno na belem, da nima nikakih dohodkov, pa mu je vendar le zaračunal, ko mu je radi pomanjkanja in bede umrla hčerka — 6 gold. za pogreb. To dragi čitatelji, so sami dokazi krščanskih del usmiljenja! Ako se le najde prilika, avari seveda svoje ovce in kozle pred slabimi časopisi, tudi pred Teboj dragi „Stajerc“, toda kdo pa napravi slab časopis, kdo? Ali oni ki poroča resnico v njem, ali oni, ki slabo živi? Takšnim svarilcem velja le en odgovor: „Živite tako, da se nihče nad vami ne bo spodtakal, pa bo nehale biti tudi časopisje slabo, ki je le ogledalo Vašega dejanja in nehanja, Vaše lastno zrcalo, v katerem se ogledujete! Ko bi ne bilo takega časopisja, doprinali bi ti velmoži takšna dela, da bi bilo groza, saj se itak sedaj, ko druge strašijo s peklom, sami najmanj bojé greha, niti pekla, kakor da je Bog vstvaril dotično samo za revnega trpina — kmeta. Da, kmet trpi tukaj kakor ob cesti ležeč kamen, kjer te sme slehrni suniti z nogo, trpi, da ti bodo tekla krvave solze, toda uverjen

bodi, da to pojdeti mirno neko svetopisemski duhoven in levit, da te niti ne pogledata, usmiljeni sameritanci pa so dandanašnji tudi že pomrli, ker smo poznali samo enega in sicer onega iz evangelja. Zala je tvoja kmečka usoda, dragi trpin in ako je oni učitelj, ki pozna nekoliko tvojo usodo, dragi kmet, na nekem učiteljskem zboru dejal, da kmet dandanašnji živi slabše nego pes, kar je tudi resnica, pa je s tem razburil duhove toliko, da so mu obljubili, ako se bodo takšni izreki in trditve ponavljale, da pridejo z metljo nad takšne nezadovoljneže in jih bodo pometli iz zemeljskega površa. Tu bi bilo treba samo dostaviti, da naj bodo pošteni, ki tako govorijo, vsaj toliko usmiljeni, da ne prinašajo s seboj metle, marveč debelo gorjajo, ali tol, da vsaj pobijejo do smrti onega, ki se že itak nezadovoljno muči. Tako napoči vsaj trpinu enkrat konec, ker mogočemu izmed nas bo ja smrt desetkrat slajša, nego takšno, s krivicami zagrenjen, trdnopolno življenje. Odkrivaj torej, dragi „Stajerc“ še nadalje naše gnोजeče se rane; skrivaj in ne zagovarjaj onih, ki so jih vsekali, zakaj ako tudi s tem ne vzbudiš sočutja do trpinov, katerega dandanašnji na zemlji niti ni, boš vsaj druge opozoril s tem na takšne prijatelje v ovčji obleki, da se jih bodo znali varovati. Ko bode njih dejanje in nehanje boljše, zboljšalo se bo tudi gradivo, ki ga sprejemaš v svoje predale in zaslovel boš kot vzoren in priporočila vreden časopis, kar pa sedaj ne moreš biti, ker si ogledalo malopridnežev! Mimo grede bodi omenjeno, da se eden izmed teh Andrejev poganja celo za čast poslanca in prireja shode, kjer se občinstvu laže, kakor se je lagal svojemu sodniku, kateremu sedaj noče plačati krvavo prisluženi krajcarjev. Nemara res najde takšne gimpelne, ki mu bodo verjeli, toda če jih najde in bo voljen, imeli bodo volilci takšnega poslanca, kakoršnega so vredni, ker so se dali od prilizenca zapeljati. Ko je dospel prevzvišeni dr. Misija za škofa v Ljubljano, ga kot „Stajerca“ tudi niso mogli videti, rekel je nek, tudi rojen Kranjec, da imajo Kranjci takšnega škofa, kakoršnega so vredni; dotični je napravil prostor drugemu in na njegovo mesto prišel Kranjec, pa tudi ta nezadovoljnežem nikakor ne ugaja in šele sedaj ondi vedo, koga so z veleč. g. dr. Misijo zgubili. Torej je resnica kar pravi nek rek: „Dež za solnce mora biti, za veseljem žalost priti!“ Samo to je vprašanje, ali napoči na tej zemlji tudi takšno polajšanje usode trpinov kedaj ali ne? Govorite, modrijani, da čujemo, ali res veste kaj, ali ne!

Novice.

Sodnijska imenovanja so torej glavna reč. Kaj to, ako kruli prazni kmetški želodec, — da je le sodnik pristaš pravaškega hujkanja. Tako piše list celjskih prvaških advokatov. In alična je bila tudi zmisel tistih 12 shodov, ki jih je priredila dohtarska „narodna stranka“ s pomočjo 8 dohtarjev preteklo nedeljo... Kaj zahtevajo ti ljudje pravzaprav od c. k. sodnika? Mi zahtevamo od sodnika v prvi vrsti to, da je pravični, postaveni mož, ki ne sodi po svoji osebnosti, temveč po zakonu. Takih sodnikov, katerim se zamore ne kaznovano očitati strankarstvo v uradu, kakor n. p. zdaj avanziranemu ormuškemu dr. Mohoriču, ne maramo. Ravno tako ne maramo takih advokatov, katerim se pred sodnijo očita, da so „Däten-schinderji“, ki odirajo vboge natakariče itd. itd. Kaj pa „narodna stranka“? Kaj pa zahteva ona od sodnikov? Glasom „rezolucije“, ki jih je sprejela na svojih komedijantovskih 12. shodih, zahteva od sodnika, da je „odločno slovenski narodni“ mož. Ta bedasta stranka, ki nosi še jajčje lupine na hrbtu, medtem ko stoji z eno nogo že v grobu, hoče torej zapovedati sodnikom, kakšno politično mišljenje ali prepričanje naj imajo. Tu se pač že vse neha. Ko bi gospod Spindler svoje juridične študije dokončal, mesto da bi se izgubil v politiki, bi moral sam nezmi-selnost te zahteva izpoznati. Sodniki naj se pustijo torej od enega Spindlerja komandirati, kakšne politične nazore naj imajo!... V drugem oziru zahtevajo modrijani okoli „Narodnega lista“, da razume sodnik ne samo prave, pisane slovensčine, temveč tudi vsa narečja, vse dialekte, ki se govorijo. To je seveda isto-

taka oslarija! Na Sp. Štajerskem se govori čeli tucat naređij in tudi najizobraženejši Slovenec ne razume vseh. Haložani govorijo drugače nego „prleki“. „Pišek“ je klerikalni poslanec, ali na Kranjskem pravijo mladi kokoši „pišek“, v govorih krajih Štajerske pa imenujejo svojo — zadnico za „piška“. V raznih okrajih „barajo“, „pitajo“ ali pa „vprašajo“ itd. itd. In sodnik naj bi znal vsa ta narečja! To je oslarija! Ako zna človek slovenski, potem pride sam kmalu na „lepote“ narečja. In po pravici povedano, — štajerski nemški sodniki znajo gotovo tako dobro slovenski, kakor n. p. slovenski odrešenik hofrat Ploj! Vsi razlogi dohtarke stranke so torej brezpomembni in otročji. Ti ljudje bi menda imeli radi sodnike, ki se pustijo od vsacega prvaškega advokata za nos voditi. Samo za to se jim gre, da bi bila sodnik in advokat v eni prvaški stranki združena! In zato hujskajo kmete v razburjenje, v boj, v nesrečo... To je sramotno! Tako grda, hudobna reklama je primerna judovskemu krošnjarju, ne pa resni politični stranki. Ali pametni ljudje itak več ne smatrajo prvaško advokatsko stranko za resno...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Gospodinska šola v Ptuj. Poroča se nam, da je za mesec marec v gospodinski šoli v Ptuj 3 — 4 prostorov še prostih. Kdor hoče doseči prostor, naj se nemudoma oglasi!

Tetka „Domovina“ tožena. Proti celjski stari klepetulji „Domovini“ je vložena tožba zaradi častikraje. Smolo imaš, draga tetka, vedno večjo smolo...

Iz Rogaske Slatine nam piše mož, ki je na svetu že kaj poizkusil, sledeče: „Lažnjivi dopisun mariborske klerikalne trompete nam rokodelcem in delavcem izponaša v „duhoviti“ verzih našo „požrešnost“ in govori od sebe kot od poštenega gosta. O ti z maslom obložena nedolžnost ti! Pogledj pitanega v talarju in potem še trobi: „fjest jedo in fjest pijo!“ Sretujemo vam, da nas ne izživata, drugače pade zagrnjalo in razkrinkano bo „puščavniško“ življenje nekaterih...“

Požarniki v Reg. Slatini in „Fihpos“. V zadnjem „Gospodarju“ trdi blagoslovljeni dopisun tega njega vrednega lista, da o udje prstovoljne požarne brambe na Slatini navadni plačani deželni hlapci, da je društvo deželno in da ima do njih vsak pravico. Da je to najmanj tako debela laž, kot je dopisun sam, ni menda treba posebej omeniti. Zagriženi dopisun besni, ker ni brestovski župan poprej njega za dovoljenje prosil, je-li sme se pismeno zahvaliti požarni brambi za požrtvovalno delo. Ali ti prstovoljni požarni bramborci pa so vedno pripravljene v silo tudi nasprotniku, ja celo obrekovalcu pomagati; hvala in priznanje seveda ni plačilo tega nehvaležnega sveta! Sramota pa za tiste, ki so poklicani, ljubezen do bližnjega pridigovati...

Pozor, „Narodni list“! Javno vprašanje na članek „Zelo resna beseda“. V št. 8. „Narodnega lista“ se zahteva „častni svet“ v znani ognjeni aferi sedajnega deželnega poslanca Terglava, pristasa „Kmečke zveze“ in sicer tekem 14 dni. Mi gotovo nismo prijatelji te klerikalne laži-zveze in še manj prijatelji duševnega reveža Terglava. Res bi bilo treba, da se mož odločno opere. Ali „narodnjaki“ niso za las boljši. Zato pa vprašamo „narodno stranko“, kje je ostal „častni svet“ v enaki aferi g. pristasa „Narodne stranke“ Vinkota Žurman občinskega pisarja na Hamcu? Tudi njemu se je enako predbacivalo... Dovoljujemo si toraj predlagati, slavni „Narodni svet“ naj določi na pustni tork ob 3. popoldne glavno obravnavo in naj k nji pozove g. Terglava in Žurmana. Da pa si ne bi glede oseb predsedništva zopet skregali, predlagamo mi kot nepristranski, angeljsko „čistega“ hofrata Ploja, kot predsednika, gospoda Ehren-Benkoviča in celjskega „grundzerstüklerja“ Kukovca kot podpredsednika... Poskrbeli bomo, da si „narodni trgovci“ Kostič v Celju pravočasno naroči potrebne krinke, nosove in „Narrenkappen“. Za Vas bo lepše za videti! Mi pridemo gotovo vsi in pripeljemo seboj tudi Rošovega strica. Pripravite toraj dosti žajfe. Na svidenje na „častnemu svetu.“

Črna „posojilnica“ v Št. Janžu dr. p. Poroča se nam, da sta duhovnika v Št. Janžu pred kratkim čisto natihoma, tako da so o tem le njih podrepaniki vedeli, neko „kmetasko hranilnico in posojilnico“ ustanovila. Mislimo, da ta ustanovitev ne bode v blagor kmetu, marveč da ima le namen, spraviti tudi ves kmetiskid enar pod črno oblast. Klerikalci namreč danes niso zadovoljni z duševno nadvlado, temveč se borijo za denar. Mesto da bi izgubljene duše lovili, lovijo pač raje svile kronice. Ves tako nabrani in priciganjeni denar stlačijo črnuhi potem v „belo“ Ljubljano. Tako je stvar! Štajerski kmet ne more dobiti posojil ali pa zelo težko, četudi bi 5 in 6% obresti plačeval, — prihranjeni denarji štajerskega kmeta pa pogoltne ožlindrani ljubljanski dr. Šušteršič, da graščine kupuje in prodaja... Ne verujemo, da zahteva „sveta vera“ — ustanovljenje klerikalnih posojilnic! In brez vsake šale: velikanska brezvestnost tiči v tem ustanovljanju, kajti dogodili se bodo polomi, kakor začasa „konzumov“. Sicer pa, kar se sv. Janža tiče, bode morda nova posojilnica duhovnikom tisti denar dala, katerega potrebujeja za svoja popravila...

Ljubezen do bližnjega. Pretečeni teden je župnik v Št. Janžu dr. p. revnemu in res mirnemu mežnarju brez vzroka službo odpovedal. Pomisliti se mora, da je mežnar že 25 let zvesto služil in da ima veliko otrok ter bolešno ženo. Zakaj se ga je odslavilo? Da se nastavi vnetega agitatorja za faršeto in tajnika „posojilnice“! Pač škandal! Ako je mežnar v mladih letih dober bil, potem je nekrščansko, če se ga vrže v starih letih na cesto. Sramota za tiste, ki bi se imeli prvi nanka ljubezni držati!

Št. Janž dr. p. Grdi napadi na naše somišljenike, ki jih čitamo v „Narodnem listu“, kakor tudi sladko prilizovanje, podobno postopanju jezuitov, — so delo nekega breznačajnega človeka, ki reže na dve ali tri strani. Brez nas in naših somišljenikov bi ostal ta človek na cedilu. Zamolčimo za danes ime. Ali poštene ljudi vprašamo: kakšno ime zasluži človek, ki prosi danes milostno za pomoč, jutri pa pljuje na svoje dobrotnike?

Duhovnik zida. Je vrag, kadar duhovnik zida, ker dela to vedno na tuje troške. Tako se nam poroča iz Št. Janža dr. p., da dela tamošnji na videz mirni župnik s pomočjo nekaterih kimavcev vse po svoji glavi, ker baje moške v cerkv. konk. odboru vse storijo, kar zahteva „gospod“. Ali potem trpijo vsi drugi farani škodo in morajo „mastno“ plačevati strašno drage farovške svinjske štale, plot in popravljane farovža. In te štale se bodejo podrle v 3 do 5 letih, ker se je zanje baje le frišni in mehki les porabil. Farani imajo itak že grozne troške in nikakor niso voljni, plačevati popravila, ki niso v proračunu in kar sta si dala tamošnja duhovnika sama brez dovoljenja popravljati. Od teh itak že zadolženih faranov se zahteva, da bi se morali mežnarju popravljati, da bi „gospod organist“ tam sam gospodaril. Pa tega menda vendar ne bo! Ja ja, je vrag, kadar duhovniki zidarijo...

„Sumljiva smrt.“ V 8. številki našega lista z dne 23. p. m. smo prinesli članek pod naslovom „Sumljiva smrt“. V članku se je trdilo, da je posestnik g. Franc Schander v družbi z neko babico umrtil svojo ženo. Mi smo posneli to vest iz slovenskih listov. Zdaj smo se prepričali, da je vest popolnoma izmišljena in neresnična. Mi nimamo za tako obdolženje nikakoršnega povoda in bi ga tudi ne objavili, ko bi to drugi listi ne prinesli. Obžalujemo, da se je na ta način pošteno ime g. Schanderja blatilo in ga prosimo za odpuščanje. G. Schander je splošno znan kot poštenjak in vsaka obdolžitev tega moža je lažniva. Radovoljno preključimo svojo po prvaških časopisih posneto vest! — Uredništvo „Štajerca“.

Iz Kalobija se nam poroča o surovem mučenju živali, ki si ga privoščil mesar Zepel ali „baron“. Pri klanju kaže ta človek grozno surovost in opozarjamo oblast na njegovo počenje! To je že škandal!

Nove kmetijske podružnice. Osrednji odbor c. k. kmetijske družbe za Štajersko je ustanovitev sledečih podružnic dovolil: Podružnico na Planini za Planino, Jurklošter, Dobje in Sv.

V.d.; — za Šmarski okraj eno podružnico Smarji pri Jelsah in eno na Mestinju; — gornjegrajskem okraju podružnico za Zadreb (dolino). — Veliko in neobdelano polje gospodarskega napredka čaka pridnih delavcev. Votatorj v podružnične odbore može iz kmetkega stanu in ne osebe, katere hočejo ta to prekorištno družbo v politične namene izriščati in njeno gospodarsko delo z narodnostverskimi otročarijami onemogočiti!

Požarna bramba v Pobrežju pri Mariboru imela v preteklem letu 27 članov. Obdržala 15 glavnih vaj, pomagala pa pri 22 požarih. Dohodkov je imela 2.138 K, izdatkov pa 1.833 K. Za „hauptmanna“ je bil zopet izvoljen g. Rojko, za namestnika g. J. Zaff. Čast tem vrnim požarnikom!

Kmetijska podružnica v Št. Ilju sl. g. je obdržala 16. t. svoj občni zbor. L. 1907 se vršilo 9 sej, 13 shodov, 11 praktičnih tečajev. Skupno se je naročilo in po lastni ceni posojnikom oddalo: 2.000 sadnih dreves, 38.000 gozdnih rastlin, 20.000 cepljenih trt, 3.300 k madov za varstvo drevja, 15.000 kil umetne gnojil 1.000 kil semena, 4 brane za mah, 10 trsnih škarij, 6 mariadvorskih bikov, 4 marjecev, 500 plemskih jajc, 8 petelinov itd. Izpovedila se je tudi več orodja. Članov je 27. Blagajna znaša v dohodkih 7.125 K, v izdatkih 6.936 K. To je krasno gospodarsko delo. Ljudje napreji!

Letni sejem v Slov. Bistrici je bil izvrstno. Priglaslo se je jako veliko živine.

Voz z mrvo zadušil je 17 letno kočarico Terezo Hleb iz Gorice pri Pragerskem. Poti iz Strazgojceve se je voz prevrnil in padel na nesrečnico. Ko so jo potegnili izpod voza, bila že mrtva.

V cerkev vlomili so v Veliki Nedelji. Tati so vzeli denar iz nekega nabiralnika in jo pota popihali.

Tat v Sevnici. Oskrbnik F. Riedl v Sevnici je očital občinskemu tajniku D. Kurent, da ta kot blagajnik požarne brambe denar pomagal. Kurent je tožil, ali Riedl je doprinesel dokaz resnice in bil oproščen. G. Riedlu g. z d vsa hvala, da je tega človeka nemogočega pravil.

Pridni mož. V rudniku pri Konjicah bila pred kratkim 2 knapa zasuta. Delavci so pobegnili. „Marksheider“ Koss pa se ni oziral na lastno nevarnost in je rešil ponesrečenca razvalin. Čast vrlomu možu!

Trojčke je dobila kmetica Marija Eckerhutbühl. Zena je bila že preje mati 6 otrok.

Požar na Polensaku. Franc Zavecu je gorelo v petek, 24. t. m. vso gospodarsko splotje, vse svinje in vsa krma. Zavarovan bil za 600 k, škoda znaša 3000 k; zažgali otroci! Pazite na deco, da užigalic v roke n ne dobi!

Tat. Franc Pučko na zasadih pri Polensaku je pred kratkim pokradel sosedu Arca puško, revolver in obleko. Zato je dobil od sodne plačilo par dni kašo pihati. Sedaj je ukin del Mariji Pučko špeha; zato se bode spet zavarjal pri sodnji; to je en ptič, — poleti na solnce skoduje, pozimi pa živež fali...

Vlom. V trafiko gospe Goveditsch v Ptuj so vlomili neznani zlikovci in odnesli 300 K in gotovem denarju ter cigar in drugih stvari.

Čudni slučaj. Mariborski sodnijski stražar F. Wladika bi imel odvrediti arestanta Strimera v Slov. Gradec. Ali — stražnik je po popihal arestantovim denarjem. To se pač redkokd zgodi!

Rešitev. V Poličanah je šel učenec Florjancič čez zmrazjeni bajer pri kolodvoru, za Led se je udel in nesrečni deček je padel v vodo. Držal se je še na ledu, a vedno globlje je prišel in vpil na pomoč. Nikdo se ni up blizo. Končno je prišel hlapec g. Bauman, Civilak, položil po ledu lojtro in rešil otroka zadnjem hipu.

Nezgod. V Schmittsbergu pri Slov. Bistrici je padel voz na brata Štefan in Konrad Pern. Zadnji, 13 letni deček, je bil takoj mrtev.

Iz Koroškega.

Grafenauer in zlati križec. Pošteni koroški kmet nam piše: Ker bi „Š-Mir“ tako rad vedel, ob

zakaj je Grafenauer križec dobil, mu jaz kot prosti kmet lahko tako-le povem: Zato, ker je po krivdi tega „pridnega“ prvaškega polanca živina cenejša postala! Pri volilnih shodih je takratni kandidat Grafenauer širokonožno obljuboval, da se bode zavzemal za kmetake interese. Po volitvi pa je ta „poslanec“ na vse to pozabil in je pri prvi priložnosti vladi na ljubo, svojim volilecem pa na škodo pobegnil. Šlo se je takrat za to, da se ne sme uvažati arbako živino na Avstrijsko. Takrat je bil orglar Francelj zato in je s tem kmetom škodoval. Pri shodih klerikalnih laždnstev pa se puca orglarček z delom nemških naprednih poslancev in farba duševne revne svoje poslušalce ter se baha, kakor da bi se s cesarjem že tikala... Kdo bi ne razumel, zakaj je dobil Francelj križec?

Zmrznila je v Sapcu pri Malnici delavka Marija Rietchnig.

V mlinsko kolo je prišel neki 16 letni deček v Melahu. Čez 3 ure so mrtvega vun potegnili.

Kam prihaja kmetški denar? Sprejeli smo sledečo popravko po § 19: Sključeno se na § 19 tisk. zahtevam, da glede na članek: „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljen v Vašem listu z dne 6. februarja 1908, na predpisani zakoniti način ponatisnete nastopni uradni popravek: Ni res, da je v občinski zbirni knjigi St. Jakob zmanjkalo več tisoč kron občinskega denarja in ni res, da je naša občina kakšna škoda, nasprotno je resnica sledeča: O priliki oddaje županskih poslov je župan gospod Franc Kobenter sam protokolično zahteval, da se morajo računati, ako bi se pri reviziji našla kakšna pomota bodisi na njegovo škodo, bodisi na njegovo korist, popraviti. Pri poznejši reviziji računov se se potem res ugotovilo nekaj računskih napak, ki so se seveda popravile, računi uredili in poravnali. Občina nima niti vinarja škode. St. Jakob v Rožu, dne 19. svečana 1908. Franz Mayr župan.

Nadalje: Sklicavaje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da glede na članek „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljam v Vašem listu z dne 16. februarja 1908, na predpisani, zakoniti način ponatisnete sledeči popravek. Glede na trditve Vašega članka, da je v naši občini zmanjkalo več tisoč občinskega denarja in da je posojilnica škodo poravnala, popravljamo, da to ni res. Posojilnica ni poravnala nikake škode, posojilnica tudi ni nobenemu „nepoštenemu“ človeku iz sramote pomagala, posojilnica „meče nepremišljeno tisočakov prioknu ven“ in radi tega tudi ni res, da bi mogli ljudje svoj denar izgubiti, ki je ves popolnoma po predpisih posojilničnih pravil varno naložen. V St. Jakobu v Rožu, dne 18. svečana 1908. Matej Ražun načelnik Franz Mayr odbornik. Končno je priromal še očka Kobenter sam in nam poslal to-le čekarijo, ki jo seveda ni sam spisal, ker tega niti ne zna! Sklicavaje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da glede na članek „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljen v Vašem listu z dne 16. februarja 1908 na predpisani zakoniti način ponatisnete sledeči popravek: Ni res, da je pri občini St. Jakob zmanjkalo tisoč občinskega denarja, in ni res, da je naša posojilnica poravnala škodo. Res je marveč sledeče: Jaz sem bil pri zadnjih občinskih volitvah zopet izvoljen, pa sem se radi premnogih drugih poslov sam prostovoljno že naprej odpovedal županski časti. Ker občinski računi za leto 1907 še niso bili sestavljeni in ker sploh vseh računov nisem izključno le sam vodil temveč so mi pri tem poslu pomagali tudi drugi, zato sem o priliki oddaje županskih poslov sam zahteval, da se je v dotični zapisnik sprejela opomba, da se morajo računi popraviti, ako bi se pri reviziji našla kakšna pomota na mojo škodo ali mojo keriat. Pri poznejši reviziji računov se je res dognalo nekaj napak, toda bile so le računске napake, ki so se kaj pada popravile in računi popolnoma uredili in poravnali. Občina nima niti vinarja škode, o kakšni nepoštenosti ali kraji ne more biti govora. Tedaj tudi ne odgovarja resnici, da bi mi bila posojilnica iz kake sramote pomagala. V St. Jakobu v Rožu, dne 18. svečana 1908 Franc Kobenter.

Objavili smo popravka Ražunove po-

sojilnice in očke Kobenterja, da vidi svet, kako pačijo gotovi klerikalni ljudje resnico! Mi seveda vzdržujemo vse svoje trditve in povemo še enkrat: Res je in res ostane, da se je prijavil v občinski blagajni v St. Jakobu za 11.400 K primanjkljaj, — res je, da je bil ta denar poneverjen, ukraden, ali pa da je izginil valed nezmožnosti in nemarnosti. Kobenterja in njegovih duhovniških ter posvetnih svetovalcev. Res je, da je dala prvaška posojilnica v čas, ko so se ti neredi v občinski blagajni dognali, itak zadolženemu Kobenterju 20.000 kron posojila. Zakaj je to rabil? Kam je dal ta denar? Mi torej ne verujemo, da bi bilo gospodarstvo v Ražunovi posojilnici vzorno. Svetujemo vkljub vsem popravkom ljudem, naj nalagajo svoje krvavo prislužene denarje v pošteni, pod oblastveno kontrolo stoječih zavodih! Toliko za danes. Ali o stvari govorimo še naprej!

Po svetu.

Železniška nesreča. Osební vlak iz Linca je padel pri Ardingnu v Solcatu iz obrežja na cesto. Kurjač Lehnar je bil takoj mrtev, več oseb pa težko ranjenih.

Minister — tat. Sodnija v Rimu je obsodila prejšnjega ministra Nasi valed poneverjenja državnih denarjev na 11 mesecev in 20 dni ječe.

Pred oltarjem ustreljen. V Denverju je ustrelil neki italijanski anarhist katoliškega duhovnika pred oltarjem.

Zastrupljene živali. Pred kratkem je našlo na Hrvaškem 16 oseb smrt valed uživanja od kmetov zastrupljenih zajcev. Zdaj se poroča iz Tompekova na Hrvaškem, da je umrlo 19 cigánov; cigani so najdlj v gozdu krepano kravo in jo snedli.

Nesreče in zločini. V tunelu pred Gorico je povozil vlak nekega vojaka in mu odtrgal roko in nogo. — Pogreznila se je solna jama pri Marmaros-Szigetu na Ogrskem. Neka kmetica je padla z 2 otrokoma 200 m globoka; vsi trije so mrtvi.

Ljubi „Štajerc“! Vrtnar Sepel je imel „kolono“. Ko so svinji kožo čez ušesa potegnili, poklical je Sepel svojega učenca in mu dejal: „Ti Nacek, nesi to kožo k usnjariju in povej, da je od mene.“ — Nacek vzame svinjsko kožo in jo popiha proti usnjariju. „No, kaj hočeš?“, je vprašal usnar. — „Kožo od vrtnarja Sepelna sem prinesel!“ odgovori Nacek. — Usnar se nareži in vpraša: „Ali je Sepel že hin?“ — Učenec gleda in odgovori: „Ja, gospod, to ni koža od Sepelna, marveč od svinje.“ — Ko pride Nacek domu, ga vpraša vrtnar: „No, kaj je rekel usnar?“ — Fant se je mugal kakor kakor okoli vrele kaše in končno odgovoril: „Vprašal je, če ste že hin.“ Čudno je zrl vrtnar na svojega učenca. Potem pa se je burno nasmejal. Drugo jutro sreča usnjarija: „Ne bo nič, prijatelj“, mu reče, „svinjsko kožo že imaš, ali moje še ne dobiš kmalu!“

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jezku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvu 10 deset kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima ta namen zasiguriti gospodarski, denarni temelj „Štajerc“, povečati list čimbolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev koledar“, ki bode nudil več koristnega in zabavnega čitiva kakor vsi drugi koledarji. — Sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bode član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše dodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptaju.

Gospodarske.

Pomanjkanje Tomaževe žlindre v spomladi.

Letošna spomlad bode, ker je izdelek Tomaževe žlindre zelo nazadoval, prinesla ne le samo zvišane cene za to gnojilo, ampak tudi razpošiljati se bodo mogle veliko manjše množine Tomaževe žlindre. Iz tega vzroka opomnimo naše kmetovalce, da obrnejo sedaj gnojenje s kalijem in sicer s kajnitom ali 40% kalijevo soljo vso svojo pozornost. V največjih slučajih so se v zadnjih letih gnojili travniki in polja le s Tomažovo žlindro samo, tako da je zemlja na tem gnojilu precej obogatela; dočim ko je valed tega enostranskega gnojenja s Tomažovo žlindro naravna zaloga kalija v zemlji zelo oslabela, in se je v mnogih slučajih že zapazilo, da učinkovanje Tomaževe žlindre nazaduje. Ker se pa, kakor znano, Tomažova žlindra ne porabi popolnoma v prvem letu, ampak učinkuje tudi v drugem, tretjem in četrtem letu, priporočamo našim kmetovalcem, da gnojijo letos s Tomažovo žlindro prej gnojene travnike in polja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo; v zvezi, a še v zemlji nahajajočo Tomažovo žlindro se bodo dosegli potem najboljši uspehi in spopolnila se bode v pravi meri skoro deloma še izžrepana zaloga kalija v zemlji. Pri nas se še v obče kalijeve soli (kajnit in 40% kalijeve sol) veliko premalo rabijo, akoravno se je že s preštevilnimi poskusi dokazalo, da se ta gnojila prav izvrstno obnesejo. Tako se je dobilo pri eni večji množici poskusov z umetnimi gnojili na travnikih po gnojenju s Tomažovo žlindro samo v primeri s negnojnim kosom povprečno 11 meterskih stotov sena in otave na 1 oral več, kar ugovarja 17 kronam čistega dobička, če odštejemo stroške za Tomažovo žlindro. Če se je pa gnojilo poleg Tomažove žlindre tudi s kajnitom ali 40% kalijevo soljo, tedaj se je povišal čisti dobiček na 62 kron.

Gnojenje se je na 1 oral s 350—400 kg. kajnita (ali 120—140 kg. 40% kalijeve soli) in s 300—400 kg. Tomažove žlindre.

Gnojenje s kajnitom ali 40% kalijevo soljo stane 14—24 kron (100 kg. kajnita stane 5—6 kron; 40% kalijeve soli 12—15 kron) ter je vbrdilo povprečno 15 meterskih stotov sena in otave več, kar priča, da se je splačalo prav bogato.

Jednaki uspehi so se dobili tudi pri poskusih na poljih. To dokazuje, da Tomažova žlindra za gnojenje travnikov in njiv ne zadostuje, ampak se mora obenem vedne gnojiti tudi s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Ker se pa to v mnogih slučajih že leta ni zgodilo, ampak se vedno le gnojilo s Tomažovo žlindro samo, bi naj kmetovalci že s Tomažovo žlindro prej gnojene travnike in njive sedaj gnojili tembolj s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Na 1 oral se gnoji najbolje s 350—400 kg. kajnita ali s 120—140 kg. 40% kalijeve soli in sicer bi se naj izvršilo to gnojenje prej ko slej mogoče.

Listnica uredništva in upravnistva.

F. S. Maribor: Preosebno! Dotični fant vendar nima toliko veljave, da bi o njemu cele članke objavljali! Pa brez zamere! — Piljšan: Istotako preosebno! Saj mi ne moremo zdraviti, kjer Bog pamet meša. Pustimo torej zmedeno tercialko! — Kalohje: Tudi Vaš dopis je preoseben. Sicer pa ne moremo ljudem prestane kazni oponašati. Kaj družega! — Več dopisov: Po možnosti prihodnjič! Delajte za list, da se poveča!

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. februarja: 10, 81, 46, 25, 82. Trst, dne 15. februarja: 85, 14, 61, 76, 6.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Juršič v Pakracu. Opozorjamo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo. Tvrdisa Karl Keolan tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpošiljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpoltsko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se